

2017

RISIKORAPPORT

31. DECEMBER

Indhold

1. Indledning	4
2. Anvendelsesområde.....	4
3. Risikostyring	4
3.1 Risikotyper	5
3.2. Organisering af risikostyring	5
4. Kapitalstyring.....	6
4.1. Kapitalkrav	6
4.2. Kapitalen	8
4.3. Risikoeksponeringer	8
4.4. Kapitalgrundlag	9
4.5. Kapitalbuffere og indikatorer for systemisk betydning	9
5. Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov	9
6. Kreditrisiko.....	12
6.1. Kreditpolitik	12
6.2. Styring, overvågning og rapportering	12
6.3. Kapitalkrav kreditrisiko	13
6.4. Kreditrisiko og udvandringsrisiko	15
7. Modpartsrisiko.....	17
8. Markedsrisiko	18
8.1. Politik for markedsrisiko	18
8.2. Styring, overvågning og rapportering af markedsrisiko	19
8.3. Kapitalkrav markedsrisiko	19
9. Likviditetsrisiko.....	19
9.1. Likviditetspolitik	19
9.2. Styring, overvågning og rapportering	19
10. Forretningsrisiko.....	20
11. Operationel risiko	20
11.1 Politik for operationel risiko	20
11.2 Styring, overvågning og rapportering af operationelle risici	20
11.3. Kapitalkrav operationel risiko	20

12 . Gearingsrisici	21
12.1 Politik for gearingsrisici	21
12.2 Styring, overvågning og rapportering af gearingsgraden	21
12.3 Oplysning om gearingsgrad	21
13. Behæftede aktiver	21
14. Ledelsessystemer	22
15. Aflønningspolitik.....	22
15.1. Lønpolitik mv.	22
15.2. Kvantitative oplysninger om aflønning og fordeling af lønsum	22

1. Indledning

Formålet med denne risikorapport er at give et indblik i Danske Andelskassers Bank A/S' risici, kapitalforhold samt kapital- og risikostyring.

Risikorapporten er udarbejdet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 (CRR) om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter samt EBA's retningslinjer. Regelsættet udspringer af Basel III-reglerne og fastsætter de såkaldte Søjle III-regler om offentliggørelse af kapitalkrav og risikostyring.

Risikorapporten indeholder en beskrivelse af, hvilke risici banken er udsat for, og hvordan banken varetager risiko- og kapitalstyring i relation til disse risici.

Oplysningerne i denne risikorapport vedrører året 2017 og er ikke revideret af bankens interne eller eksterne revision.

Danske Andelskassers Bank offentliggør den fulde risikorapport en gang om året i forbindelse med offentliggørelsen af årsrapporten.

2. Anvendelsesområde

Risikorapporten omfatter koncernen Danske Andelskassers Bank. Rapporteringen sker på fuldt konsolideret grundlag og omfatter bankens to 100 % ejede dattervirksomheder, DAB Invest A/S og DAB Invest 2 A/S. Supplerende oplysninger om dattervirksomhederne fremgår af årsrapporten 2017, note 18.

Der er overensstemmelse mellem de virksomheder, der indgår i den regnskabsmæssige konsolidering, og de virksomheder, der indgår i den kapitalmæssige konsolidering.

Opgørelsen af risikoeksponeringerne sker med udgangspunkt i de regnskabsmæssige værdier i koncernbalancen, idet der ved opgørelsen af risikoeksponeringer foretages en justering for uudnyttede lånetilbud, kredit- og lånetilsagn, garantier og besiddelser af kapitalandele mv. i enheder i den finansielle sektor i henhold til reglerne i CRR-forordningen. Derved består der for nogle poster en forskel mellem regnskabs- og kapitalmæssige værdier, der indgår i konsolideringsgrundlaget.

Danske Andelskassers Bank er omfattet af reguleringen for finansielle virksomheder, herunder blandt andet regler om kapital, likviditet og midlernes placering. Reglerne skal opfyldes på både institutniveau og koncernniveau. Med forbehold for de krav til kapital mv. i banken, som følger af den finansielle regulering, forudser banken ikke hindringer for en hurtig overførsel af kapitalgrundlag eller tilbagebetaling af fordringer indenfor koncernen.

3. Risikostyring

Danske Andelskassers Bank påtager sig risiko med udgangspunkt i den valgte forretningsmodel samt de strategiske målsætninger, herunder sammenhængen mellem bankens vision, mission og strategi, og skal til enhver tid stå i hensigtsmæssigt forhold til kapitalgrundlaget.

Som supplement hertil er der fastsat specifikke politikker, som fastlægger de overordnede retningslinjer for håndtering og styring af risici. Politikkerne gennemgås og godkendes af bestyrelsen mindst en gang om året.

Risikostyring er et vigtigt fokusområde i hele banken. De forskellige risikotyper, som banken påtager sig, og de tiltag, der gøres for at styre risikoen, gennemgås i de følgende afsnit.

3.1 Risikotyper

Danske Andelskassers Bank er eksponeret over for forskellige typer af risici. Banken betragter de følgende risikotyper som de vigtigste:

Kreditrisiko	er risikoen for tab som følge af, at debitor helt eller delvist misligholder betalingsforpligtelsen.
Markedsrisiko	er risikoen for tab som følge af ændringer i markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser forårsaget af ændringer i markedsforshold.
Likviditetsrisiko	er risikoen for, at banken ikke kan honorere betalingsforpligtelserne med normale likviditetsreserver, herunder at banken ikke kan overholde betalingsforpligtelser på grund af manglende funding.
Operational risiko	er risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive juridiske risici.
Forretningsrisiko	er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne omstændigheder eller begivenheder, der skader bankens image eller indtjening.

3.2. Organisering af risikostyring

Bestyrelsen har vedtaget en forretningsorden, der angiver ansvarsfordelingen mellem bestyrelsen og direktionen. Bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse, mens direktionen forestår den daglige ledelse.

Bestyrelsen skal sørge for, at banken har den rette organisation, herunder adskillelse mellem de enheder, som pådrager banken risici, og de enheder, som varetager bankens risikostyring. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af bankens risici, og det er bestyrelsen, som fastlægger målsætning og strategi for risikostyring samt vedtager risikopolitikker og beredskabsplaner. Der rapporteres regelmæssigt til bestyrelsen med henblik på at give bestyrelsen mulighed for at kontrollere, om de samlede risikopolitikker og de fastsatte grænser bliver overholdt.

Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg, som har til opgave at gennemgå regnskabs- og revisionsmæssige forhold samt at overvåge og vurdere effektiviteten af bankens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Udvalget består af fem medlemmer, heraf minimum et medlem, som i lovens forstand besidder særlige kvalifikationer inden for revisions- og regnskabsforhold, og som desuden er uafhængig af banken.

Bestyrelsen har i henhold til Lov om Finansiell Virksomhed § 80b ligeledes nedsat et risikoudvalg, som rådgiver bestyrelsen om bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og -strategi samt bistår bestyrelsen med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen. Risikoudvalget består af fem medlemmer, som vurderer, om de finansielle produkter og tjenesteydelser, som banken handler med, er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel og risikoprofil. Risikoudvalget vurderer desuden bankens aflønningsstruktur i forhold til, om denne tager højde for bankens risici, kapital og likviditet.

Direktionen har ansvaret for den daglige ledelse, herunder at banken drives i overensstemmelse med de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer. Direktionen har det daglige ledelsesmæssige ansvar for, at banken kun påtager sig risici, som organisationen forstår og kan gennemskue konsekvenserne af. Direktionen rapporterer regelmæssigt til bestyrelsen om bankens risikoeksponering.

Herudover er der udpeget en risikoansvarlig, der refererer direkte til direktionen. Den risikoansvarlige er ansvarlig for at have et samlet overblik over bankens risikobehæftede aktiviteter med henblik på at kunne vurdere, om der er en betryggende styring heraf. Den risikoansvarlige skal sikre, at alle væsentlige risici i banken, herunder risici, der går på tværs af organisatoriske enheder, identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt. Den risikoansvarlige udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om bankens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikofaktorer påvirker eller kan påvirke banken.

Danske Andelskassers Bank har tillige en complianceansvarlig, som kontrollerer og vurderer, om politikker og procedurer for overholdelse af reglerne på værdipapirhandelsområdet er effektive, og som derudover yder rådgivning til personer med ansvar for investeringsområdet. Den complianceansvarlige bidrager endvidere til, at forretningsgange og procedurer er opdaterede i henhold til gældende lovgivning, herunder overholdelse af regler indenfor blandt andet investorbekyttelse, medarbejderes værdipapirhandelstransaktioner, forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering. Den complianceansvarliges ansvarsområde omfatter risici for, at banken kan blive pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt. Den complianceansvarlige har reference til direktionen.

Bankens eksterne revisionsfirma vælges på den ordinære generalforsamling for ét år ad gangen. Rammerne for revisorernes opgaver, herunder revision og andre ydelser, aftales årligt mellem bestyrelsen og revisorerne efter anbefaling fra revisionsudvalget.

Herudover refererer og rapporterer den interne revision til bestyrelsen. Intern revisions arbejde tager udgangspunkt i den af bestyrelsen godkendte årsplan og omfatter blandt andet stikprøvevis revision af forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder, herunder i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

4. Kapitalstyring

Risiko på kapitalgrundlaget er risiko for tab som følge af, at banken ikke har tilstrækkelig kapital til at overholde det individuelt opgjorte solvensbehov, andre kapitalkrav eller Finanstilsynets fastsatte solvenskrav, hvis dette er større. Bestyrelsen ønsker at have en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen og fordrer den fornødne handlefrihed på ethvert tidspunkt i en konjunkturcyklus. Det er målsætningen, at den kapitalmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvensbehov ligger i intervallet 2-4 procentpoint. Bankens strategiske overvejelser bliver derfor hvert år behandlet og testet i forhold til, i hvilket omfang kapitalen kan understøtte bankens strategi, hvilket dokumenteres i kapitalplanen.

Udviklingen i kapitalen følges løbende, og bestyrelsen modtager en gang i kvartalet en rapportering om udviklingen i solvensbehovet, kapitalprocenten og kapitalgrundlaget. Bestyrelsen drøfter størrelsen af solvensbehovet med udgangspunkt i den modtagne rapportering. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen afgørelse om bankens solvensbehov, som skal være tilstrækkeligt til at dække bankens risici.

Bestyrelsen har derudover i forhold til kapitalen fastsat indikatorer med tilhørende grænseværdier for den egentlige kernekapital og indikator for kapitalgrundlagsprocenten i genopretningsplanen. Indikatorerne skal sikre, at banken advares om en eventuel u hensigtsmæssig udvikling tilstrækkeligt tidligt til, at banken kan iværksætte modgående foranstaltninger i form af genopretnings tiltag. Der rapporteres kvartalsvis til bestyrelsen vedrørende genopretningsplanens indikatorer.

4.1. Kapitalkrav

Et pengeinstituts bestyrelse og direktion skal opgøre pengeinstituttets individuelle solvensbehov på grundlag af en vurdering af pengeinstituttets risici. Solvensbehovet opgøres som det tilstrækkelige kapitalgrundlag i procent af instituttets samlede risikoeksponering. Det individuelle solvensbehov må dog ikke være mindre end kapitalgrundlagskravet fastsat efter CRR.

Ifølge CRR skal et pengeinstituts samlede kapitalprocent som minimum udgøre 8 %. Den samlede kapitalprocent er instituttets kapitalgrundlag udtrykt som en procentdel af den samlede risikoeksponering. Derudover skal et pengeinstitut have en egentlig kernekapitalprocent på minimum 4,5 % og en kernekapitalprocent på minimum 6 % ifølge CRR.

Et pengeinstituts kapitalgrundlag består af instituttets kernekapital (Tier 1), som igen består af instituttets egentlige kernekapital (CET1) og hybride kernekapital (AT1), samt instituttets supplerende kapital (Tier 2).

Finanstilsynet kan endvidere individuelt fastsætte et højere krav til kapitalgrundlaget i form af et tillæg til kapitalgrundlagskravet fastsat efter CRR, hvis Finanstilsynet finder, at det af pengeinstituttet beregnede solvensbehov ikke afspejler pengeinstituttets reelle risici. Derudover kan Finanstilsynet også fastsætte krav til typen af kapital, der anvendes til at opfylde det individuelle solvensbehov.

Et pengeinstitut skal endvidere opfylde et kombineret kapitalbufferkrav i henhold til CRR.

Kravet til kapitalbevaringsbufferen vil blive indfaset gradvist indtil 1. januar 2019. Kapitalbevaringsbufferen er for perioden 1. januar 2017 til 31. december 2017 fastsat til 1,25 % af den samlede risikoeksponering. Den 1. januar 2018 forhøjes kravet til 1,875 %, den 1. januar 2019 forhøjes kravet yderligere til 2,50 %, hvorefter kapitalbevaringsbufferen vil være fuldt indfaset.

Den kontracykliske kapitalbuffersats reflekterer kredityklusen og de samfundsmæssige risici som følge af høj udlåns-vækst. Den kontracykliske kapitalbuffersats fastsættes for hvert enkelt land i EU/EØS af de kompetente myndigheder, hvis myndighederne finder et behov herfor, og et pengeinstituts virksomhedsspecifikke kontracykliske kapitalbuffersats udgør det vægtede gennemsnit af de kontracykliske buffersatser, der gælder for de lande, hvor en virksomheds relevante krediteksponeringer befinder sig. I Danmark vil Erhvervs- og Vækstministeren på kvartalsmæssig basis fastsætte den kontracykliske buffersats vedrørende krediteksponeringer i Danmark. Det Systemiske Risikoråd har afgivet en henstilling over for Erhvervsministeren om, at der fastsættes en kontracyklisk kapitalbuffer i Danmark på 0,5 % med virkning fra 2019. Erhvervsministeren er inden for en periode på tre måneder fra den 20. december 2017, hvor det Systemiske Risikoråd afgav henstillingen, forpligtet til at tage beslutning om fastsættelsen af en kontracyklisk kapitalbuffer med virkning fra 1. januar 2019.

Geografisk fordeling af krediteksponeringer, der er relevante for beregningen af den kontracykliske kapitalbuffer.

1.000 DKK.	Kapitalgrundlagskrav					I alt	Vægt	Kontracyklisk buffer
	Generelle krediteksponeringer	Ekspone- ring i handelsbe- holdningen	Generelle krediteksponeringer	Eksonering i handels- beholdnin- gen				
Norge	458	0	37	0	37	0,000	2,00%	
Sverige	2.179	0	174	0	174	0,000	2,00%	
Island	59	0	5	0	5	0,000	1,25%	
Slovakiet	0	0	0	0	0	0,000	0,50%	
Tjekkiet	0	0	0	0	0	0,000	0,50%	
Øvrige lande	6.637.877	7.401	531.030	592	531.622	1,000	0,00%	
I alt	6.640.573	7.401	531.246	592	531.838	1,000		
Total risikoeksponering	8.287.888							
Institutspecifik buffersats	0,0008%							
Institutspecifik bufferkrav	67							

G-SIFI-bufferen er en buffer, som alene gælder for globalt systemisk vigtige finansielle institutter (G-SIFI). En systemisk buffer kan fastsættes af Erhvervs- og Vækstministeren med henblik på at forebygge og begrænse langsigtede ikke-cykliske, systemiske eller makropotentielle risici, der ikke er omfattet af CRR. Reglerne vil blive anvendt til at fastsætte systemiske buffere for de identificerede SIFI-institutter, som Danske Andelskassers Bank ikke er en del af.

4.2. Kapitalen

Kapitalgrundlaget opgøres i henhold til CRR, anden del, herunder overgangsregler efter CRR, tiende del.

Af årsrapportens note 28 fremgår en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget.

Til bankens egentlige kernekapital medregnes aktiekapital, særlig reserve ved reduktion af nominel aktiestørrelse, overkurs ved emission samt overført overskud.

Til bankens kapitalgrundlag medregnes hybrid kernekapital, som blev optaget som en del af Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter (Bankpakke II) i 2009. Lånet er i december 2017 delvist nedbragt til nominelt 17 mio. kr. og kan indfries til kurs 110 svarende til 19 mio. kr. Den hybride kapital udgør et statsstøtteinstrument og kan således efter overgangsreglerne i CRR medregnes til kapitalgrundlaget frem til udgangen af 2017. Der henvises til note 26 i årsrapporten 2017 for yderlige oplysninger om lånebetingelserne.

Herudover indgår hybrid kernekapital på 262 mio. kr. optaget ved obligationsudstedelse i december 2015 samt hybrid kernekapital på 30 mio. kr. optaget ved obligationsudstedelse i februar 2016. Begge kapitaludstedelser er med uendelig løbetid og med et triggerniveau på 7 %. Lånet opfylder betingelserne i CRR som Additional Tier 1 kapital. Banken kan tidligst indfri lånet den 19. februar 2021. Der henvises til note 27 i årsrapporten 2017 for yderlige oplysninger om lånebetingelserne.

4.3. Risikoeksponeringer

Risikoeksponeringerne er et vigtigt risikomål, som bl.a. anvendes ved fastsættelse af minimumskapitalkravet og endvidere anvendes i beregning af de vigtigste risikonøgletal som egentlig kernekapitalprocent og kapitalprocent samt i det individuelle solvensbehov.

De samlede risikoeksponeringer påvirkes af forskellige faktorer, bl.a. fordelingen af krediteksponering på kundetyper og sikkerheder.

Banken anvender standardmetoderne efter CRR til opgørelse af den samlede risikoeksponering vedrørende kreditrisici, markedsrisici, modpartsrisici, kreditværdijusteringsrisici samt operationelle risici. Finansielle sikkerheder medregnes under den udbyggede metode. Banken anvender garantier som kreditreducerende middel (substitution) ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer og udstedt af følgende modparter:

- Centralregeringer
- Regionale og lokale myndigheder
- Kreditinstitutter

Af bankens kreditpolitik fremgår, at der er krav til spredning af kreditrisikokoncentrationen vedrørende finansielle sikkerheder.

Banken anvender BEC som datacentral. BEC modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Rating Services og foretager en løbende opdatering af bankens kundedatabase. Modtagne ratings konverteres til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisici.

Tabellen nedenfor viser sammenhængen mellem kreditkvalitetstrinene og ratingklasserne.

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's rating	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20 %	0 %
2	A+ til A-	50 %	20 %
3	BBB+ til BBB-	100 %	50 %
4	BB+ til BB-	100 %	100 %
5	B+ til B-	150 %	100 %
6	CCC+ og under	150 %	150 %

4.4. Kapitalgrundlag

Kapitalgrundlagsopgørelsen fremgår af årsrapporten 2017 note 28.

4.5. Kapitalbuffere og indikatorer for systemisk betydning

Danske Andelskassers Bank er ikke på nuværende tidspunkt underlagt en kontracyklisk buffer, ligesom banken ikke er systemisk vigtig.

5. Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov

Lov om Finansiell Virksomhed giver Finanstilsynet bemyndigelse til at udfærdige regler om fastsættelse af pengeinstitutters tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov (Søjle II). Denne bemyndigelse har Finanstilsynet indskrevet i bekendtgørelse nr. 295 af 27. marts 2014 om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov.

Reglerne om opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov efter 8+ modellen er beskrevet i bekendtgørelsens bilag 1, og oplysningskravene til denne risikorapport fremgår af bilag 2. Af bilag 1 fremgår det, at bestyrelse og direktion fastsætter såvel koncernens tilstrækkelige kapitalgrundlag som koncernens individuelle solvensbehov. I bekendtgørelsens bilag 1 beskrives de forhold, som koncernen skal tage hensyn til ved opgørelsen, herunder hvorledes processen skal forløbe i koncernen, og hvilke vurderingselementer der skal indgå i fastsættelsen.

Ved anvendelse af 8+ modellen skal banken have et kapitalgrundlag svarende til mindst 8 % af de samlede risikoeksponeringer. Det individuelle solvensbehov kan ikke være mindre end 8 %.

8+ modellen antager, at minimumskapitalkravet på 8 % (søjle I) som udgangspunkt dækker bankens almindelige risici vedrørende kreditrisiko, markedsrisiko og operationel risiko. Banken vurderer i forhold til aktuelle eksponeringer, nuværende og kommende aktiviteter, hvorvidt kapitalen er tilstrækkelig.

Vurderingen foretages på følgende hovedkategorier:

- Kreditrisiko
- Indtjening og vækst
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- Likviditetsrisiko
- Gearingsrisiko
- Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter

Kreditrisiko

Kreditrisici er det væsentligste element i solvensbehovet. Forhøjet risiko vurderes på følgende områder:

- Kreditrisici på store eksponeringer (over 1 % af kapitalgrundlaget)
- Kreditrisici for den øvrige kreditportefølje (under 1 % af kapitalgrundlaget)
- Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer
- Koncentrationsrisiko på brancher
- Øvrige kreditrisici

Der foretages en individuel vurdering af solvensbehovet på eksponeringer, som udgør mindst 1 % af kapitalgrundlaget.

Vurderingen af solvensbehovet på eksponeringer under 1 % af kapitalgrundlaget sker på følgende hovedgrupper:

- Private kunder
- Erhvervskunder

Bankens kreditscoringmodeller anvendes ved opgørelse af solvensbehovet.

Kreditscoringmodellerne opdeler eksponeringerne i følgende fire bonitetstrin: A – B – C – D, hvor A er gode kunder, og D er kunder med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV).

Solvensbehovet opgøres herefter som et vægtet resultat af sandsynligheden for misligholdelse (PD) og det sandsynlige tabsscenario (LGD).

Ved vurderingen af koncentrationsrisikoen på individuelle eksponeringer forholder banken sig til effekten ved, at et lille antal eksponeringer udgør en forholdsvis stor andel af den samlede eksponeringsmasse.

Ved vurderingen af koncentrationsrisikoen på brancher anvendes det såkaldte HHI-indeks til beregning af solvensbehovet.

Ved vurderingen af øvrige kreditrisici indgår en særlig landbrugsreservation under særligt ugunstige konjunktur- og indtjeningsforhold.

Indtjening og vækst

Indtjeningen er første buffer til at dække tab på udlån og garantier. Ved opgørelsen af solvensbehovet vurderes det, om bankens indtjening er tilstrækkelig, og om der bør afsættes yderligere kapital til at imødegå denne risiko.

Banken forholder sig endvidere til væksten i risikoeksponeringerne og afsætter solvensbehov med udgangspunkt i en samlet år-til-år udlånsvækst på 10 % og derover.

Markedsrisiko

Solvensbehov vedrørende markedsrisici vurderes i forhold til de rammer og beføjelser, som bestyrelsen har videredelegeret til direktionen. Endvidere vurderes markedsrisici i forhold til den aktuelle og/eller maksimale udnyttelse.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for, at banken ikke har likviditet til at opfylde sine betalingsbetingelser til tiden.

Banken udarbejder årligt sin egen opgørelse og vurdering af bankens likviditetsposition og likviditetsrisici (ILAAP), hvortil henvises.

Rapporten indeholder dels en opgørelse af de regulatoriske krav til likviditet og funding, dels forholder den sig også til niveauet for likviditet og funding i forhold til bankens samlede risici og forretningsmodel samt bankens interne risikostyring for området.

Bestyrelsen vurderer på grundlag af rapporten, hvorvidt der skal afsættes yderligere kapital til likviditetsrisici.

Operationel risiko

Operationel risiko er defineret som risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive juridiske risici.

Solvensbehovet for operationel risiko beregnes ved brug af basisindikatormetoden.

Gearingsrisiko

Gearing og gearingsgraden beregnes som et kapitalmål til kernekapitalen sat i forhold til de uvægtede eksponeringer.

Overdreven gearing udsætter banken for tab, hvis der indtræffer pludseligt ændrede markedsforhold og overdrevne prisfald på aktiver. Overdreven gearing kan i sig selv forstærke sådanne markedsforhold, hvis flere institutter samtidig har behov for at nedbringe en høj gearing.

Banken har i politikken for øvrige risikoområder fastlagt, at gearingsgraden skal udgøre mindst 7 %. Det er således bankens vurdering, at overdreven gearing først vil indtræffe ved en gearingsgrad på under 7 %, hvilket modsvarer en samlet eksponeringsværdi på ca. 19 mia. kr.

Solvensbehovet for overdreven gearing beregnes, såfremt gearingsgraden er under 7 %.

Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter

Senest et år før et kapitalinstrument forfalder eller på anden måde ikke længere kan medregnes i kapitalgrundlaget (regulatorisk forfald), skal det under hensynet til forsigtighed vurderes, om der skal foretages et tillæg til solvensbehovet. Hvis der er risiko for, at der vil være udfordringer med at erstatte det pågældende kapitalinstrument med et nyt af samme eller højere kvalitet, skal der foretages et tillæg til det tilstrækkelige kapitalgrundlag. Hvis det vurderes, at der ikke vil være udfordringer med at tiltrække nye investorer, og risikoen derfor ikke er til stede, skal der ikke foretages et tillæg.

I december 2017 gennemførte banken en kapitalforhøjelse som en målrettet emission og forøgede egenkapitalen med knap 113 mio. kr. I umiddelbar forlængelse heraf og ligeledes i december 2017 har banken delindfriet det statslige hybride kapitalindskud med provenuet fra den målrettede emission, hvorefter restgælden udgør 19 mio. kr. inkl. 10 % step-up.

Banken forventer at hente yderligere kapital i første halvår af 2018 i form af en Tier 2-udstedelse i størrelsesordenen 105 – 150 mio. kr. med henblik på at indfri resten af det statslige hybridlån.

I forbindelse med opgørelsen af det individuelle solvensbehov er der foretaget et tillæg på 19 mio. kr.

Opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov

Det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er pr. 31.12.2017 opgjort således:

1000 Dkr.	Søjle I	Søjle II	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	I % af risikoeksponeringen
Kreditrisiko søjle I	536.365			6,5%
Kreditrisiko søjle II		178.203		2,2%
I alt			714.568	8,6%
Markedsrisiko søjle I	40.366			0,5%
Markedsrisiko søjle II		14.872		0,2%
I alt			55.238	0,7%
Operationel risiko søjle I	86.297			1,0%
Operationel risiko søjle II		0		0,0%
I alt			86.297	1,0%
Øvrige risici søjle I	3			0,0%
Øvrige risici søjle II		19.005		0,2%
I alt			19.008	0,2%
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag / solvensbehov	663.031	212.080	875.111	10,6%
Samlede risikoeksponeringer			8.287.888	

6. Kreditrisiko

Kreditrisiko er risiko for tab som følge af, at bankens modparter – primært kunder – ikke kan eller vil opfylde deres fulde forpligtelser, og at eventuelle sikkerheder ikke i tilstrækkeligt omfang dækker forpligtelserne. Kreditrisiko kan desuden opstå i forbindelse med handel med finansielle instrumenter. Vedrørende eksponeringer med kunder i eksponeringsklasserne erhvervsvirksomheder og detailkunder i CRR behandles rammer for finansielle kontrakter efter bankens normale kreditvurdering.

Politikker vedrørende wrong way og ratingafhængig sikkerhedsstillelse vurderes ikke at være relevant for Danske Andelskassers Bank A/S, da banken ikke anvender sådan sikkerhedsstillelse.

6.1. Kreditpolitik

Kreditpolitikken er besluttet af bankens bestyrelse og tager udgangspunkt i bankens til enhver tid gældende strategiplan og tilpasses løbende under hensyntagen til konjunkturudviklingen, gældende love og bekendtgørelser samt aktuelle vejledninger fra Finanstilsynet.

Målet med kreditpolitikken er overordnet at sikre, at udlån til kunder – med fradrag for omkostninger og tabsrisiko – giver et tilfredsstillende afkast af den kapital, udlånet lægger beslag på.

6.2. Styring, overvågning og rapportering

Der henvises til årsrapportens note 35.

6.3. Kapitalkrav kreditrisiko

Eksponeringer uden for handelsbeholdningen er fordelt på nedennævnte eksponeringsklasser.

Bruttoeksponeringer fordelt på eksponeringskategorier

1000 Dkr.	2017	Gennemsnit
Centralregeringer eller centralbanker	871.247	673.972
Institutter	523.232	435.376
Selskaber	3.494.195	3.518.094
Detail	5.861.903	5.883.636
Sikret ved pant i fast ejendom	2.158.299	2.039.350
Misligholdelse	366.424	434.622
Særlige høj risiko	131.145	91.181
Investeringsforeningsandele	94.341	81.483
Aktier	319.174	271.747
Andre poster	73.354	120.840
Kreditrisiko i alt	13.893.314	13.550.301

Eksponeringer fordelt på brancher og eksponeringskategorier

1000 Dkr.	Centralregeringer eller centralbanker	Institutter	Selskaber	Detail	Sikret ved pant i fast ejendom
Landbrug, jagt og skovbrug	0	0	935.212	847.704	262.099
Industri og råstofudvinding	0	0	133.960	151.624	25.942
Energiforsyning	0	0	312.823	43.691	8.952
Bygge- og anlæg	0	0	602.867	288.409	85.183
Handel	0	0	331.430	344.586	83.815
Transport, restauration og hotel	0	0	28.927	154.304	65.314
Information og kommunikation	0	0	205.604	39.805	8.824
Finansiering og forsikring	871.247	523.232	256.464	69.652	12.434
Fast ejendom	0	0	446.072	281.989	204.592
Øvrige erhverv	0	0	155.884	411.898	98.169
Private	0	0	85.253	3.228.240	1.302.975
Kreditrisiko i alt	871.247	523.232	3.494.496	5.861.902	2.158.299

1000 Dkr.	Investeringsforeningsandele					Andre poster	I alt
	Misligholdelse	Særlig høj risiko	Investeringsforeningsandele	Aktier	Andre poster		
Landbrug, jagt og skovbrug	237.120	0	0	0	0	2.282.135	
Industri og råstofudvinding	32.176	0	0	0	0	343.702	
Energiforsyning	9.040	0	0	0	0	374.506	
Bygge- og anlæg	3.486	13.785	0	0	0	993.730	
Handel	14.824	0	0	0	0	774.655	
Transport, restauration og hotel	9.023	0	0	0	0	257.568	
Information og kommunikation	169	9	0	0	0	254.411	
Finansiering og forsikring	1.562	1.395	0	319.174	73.053	2.128.213	
Fast ejendom	1.454	115.942	0	0	0	1.050.049	
Øvrige erhverv	7.697	0	0	0	0	673.648	
Private	49.873	14	94.342	0	0	4.760.697	
Kreditrisiko i alt	366.424	131.145	94.342	319.174	73.053	13.893.314	

Eksponeringer fordelt på restløbetid

1000 Dkr.	Anfordring	Mindre end 3 måneder	3 måneder til 1 år	1 til 5 år	over 5 år	I alt
Centralregeringer eller centralbanker	177.247	694.000	0	0	0	871.247
Institutter	322.816	0	0	200.294	122	523.232
Selskaber	2.343.672	76.630	237.096	504.719	332.078	3.494.195
Detail	3.662.034	114.483	354.277	1.238.909	492.200	5.861.903
Sikret ved pant i fast ejendom	1.317.325	60.983	166.938	335.739	277.314	2.158.299
Misligholdelse	132.398	13.098	45.174	137.296	38.458	366.424
Særlige høj risiko	105.958	7.643	2.347	11.064	4.133	131.145
Investeringsforeningsandele	94.341	0	0	0	0	94.341
Aktier	319.174	0	0	0	0	319.174
Andre poster	73.354	0	0	0	0	73.354
Kreditrisiko i alt	8.548.319	966.837	805.832	2.428.021	1.144.305	13.893.314

Risikovægten øges for misligholdte engagementer. Det betragtes som misligholdelse fra låntagers side, hvis en af følgende begivenheder har fundet sted:

- Låntageren har i over 90 dage været i restance med en væsentlig gældsforpligtelse
- Långiver anser det for usandsynligt, at låntageren vil indfri alle sine gældsforpligtelser, uden at långiver griber til foranstaltninger såsom at realisere en eventuel sikkerhed.

Den forøgede vægt på den usikrede eksponering ser således ud:

- 150 % hvis der er nedskrevet mindre end 20 % af eksponeringen
- 100 % hvis der er nedskrevet mere end 20 % af eksponeringen
- 100 % af eksponeringer med pant i fast ejendom, som efter nedskrivninger er sikret ved pant i fast ejendom.

I CRR er der indført en rabat for eksponeringer mod små og mellemstore virksomheder (SMV). Rabatten er implementeret ved, at virksomhedens vægtede poster opgjort efter de normale regler ganges med faktor 0,7619. SMV'er indgår i eksponeringskategorierne "Selskaber", "Detail" og "Sikret ved pant i fast ejendom".

SMV'er defineres som:

- Enhver virksomhed, uanset dens retlige form, der udøver en økonomisk aktivitet
- SMV'en har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR.

SMV-rabatten anvendes, når det samlede beløb som, SMV'en og koncernforbundne selskaber skylder instituttet, ikke overstiger 1,5 mio. EUR. Eksponeringen opgøres inklusiv eksponeringer ved misligholdelse, men eksklusiv udlån sikret ved pant i fast ejendom.

Risikovægtede eksponeringer fordelt på eksponeringskategorier

1000 Dkr.	2017	8 % kapitalkrav
Centralregeringer eller centralbanker	0	0
Institutter	71.392	5.711
Selskaber	2.672.577	213.806
Detail	2.101.993	168.159
Sikret ved pant i fast ejendom	717.863	57.429
Misligholdelse	359.255	28.740
Særlige høj risiko	169.248	13.540
Investeringsforeningsandele	94.341	7.547
Aktier	444.836	35.587
Andre poster	73.060	5.845
Kreditrisiko i alt	6.704.565	536.365

Banken anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR finansielle sikkerheder og garantistillelser til afdækning af kreditrisikoen. Pr. 31. december 2017 udgør den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkelt eksponeringsklasse følgende fordelt på sikkerheder og garantier:

Justerede sikkerheder pr. eksponeringskategori

1000 Dkr.	Sikkerheder	Garantier
Centralregeringer eller centralbanker	0	0
Institutter	138.138	0
Selskaber	31.932	974
Detail	112.256	24.869
Sikret ved pant i fast ejendom	5.519	258
Misligholdelse	411	0
Særlige høj risiko	0	0
Investeringsforeningsandele	0	0
Aktier	0	0
Andre poster	0	0
Kreditrisiko i alt	288.256	26.101

6.4. Kreditrisiko og udvandringsrisiko

De regnskabsmæssige definitioner af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer samt beskrivelse af de anvendte metoder til fastansættelse af værdireguleringer fremgår af anvendt regnskabspraksis beskrevet i årsrapportens note 1.

Bevægelser på værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger fremgår af følgende tabel:

1000 Dkr.	Individuelle nedskrivninger/ hensættelser		Gruppevise nedskrivninger
	Udlån	Garantier	Udlån
Nedskrivninger primo	926.486	16.052	33.887
Nedskrivninger i årets løb	159.610	12.316	12.023
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	109.870	5.399	18.298
Endeligt tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	187.448	-	
Andre bevægelser	-4.112	-	-115
Nedskrivning ultimo	792.890	22.969	27.727
Summen af udlån og garantier, hvorpå der er foretaget individuelle eller gruppevise nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	1.226.449	108.689	4.431.479

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på betydende brancher fremgår af nedenstående tabel:

1000 Dkr.	Udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/ hensættelse	Nedskrivninger	Årets driftsførte nedskrivninger og tab
Landbrug, jagt og skovbrug	628.616	375.400	7.020
Industri og råstofudvinding	48.179	17.788	6.911
Energiforsyning	23.269	12.700	9.837
Bygge- og anlæg	20.065	8.797	-1.920
Handel	102.002	78.363	43.570
Transport, restauration og hotel	28.723	16.778	409
Information og kommunikation	3.454	2.907	245
Finansiering og forsikring	7.505	5.704	-1.171
Fast ejendom	188.557	104.619	2.819
Øvrige erhverv	40.370	26.392	-1.289
Erhverv i alt	1.090.740	649.448	66.431
Private	244.398	165.585	-24.626
I alt	1.335.138	815.033	41.805

Et væsentligt element i bankens styring af kreditrisiko er at reducere risikoen på de enkelte engagementer ved at modtage sikkerheder i form af pant i en vifte af forskellige typer aktiver såsom værdipapirer, pant i fast ejendom, virksomhedspant, pant i løsøre mv.

1000 Dkr.	Ikke Værdiforringede fordringer			Værdiforringede fordringer		
	Ekspone- ring	Sikkerheder	Blanco	Ekspone- ring efter nedskriv- ninger	Sikkerheder	Blanco
Landbrug, jagt og skovbrug	1.362.314	964.992	397.322	253.216	225.989	27.227
Industri og råstofudvinding	203.233	127.860	75.373	30.391	21.505	8.886
Energiforsyning	326.406	284.535	41.871	10.569	9.417	1.152
Bygge- og anlæg	639.184	338.416	300.768	11.268	9.911	1.357
Handel	521.592	370.968	150.624	23.639	18.459	5.180
Transport, restauration og hotel	174.492	127.030	47.462	11.945	9.379	2.566
Information og kommunikation	47.459	24.409	23.050	547	232	315
Finansiering og forsikring	262.804	69.865	192.939	1.801	965	836
Fast ejendom	714.740	433.338	281.402	83.938	78.305	5.633
Øvrige erhverv	445.394	280.339	165.055	13.978	8.625	5.353
Erhverv i alt	4.697.618	3.021.752	1.675.866	441.292	382.787	58.505
Private	3.191.588	1.804.732	1.386.856	78.813	36.455	42.358
I alt	7.889.206	4.826.484	3.062.722	520.105	419.242	100.863

Der henvises til årsrapportens note 35 for yderligere oplysninger vedrørende krediteksponeringer og sikkerheder.

7. Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en finansiell modpart misligholder sine forpligtelser i henhold til en indgået finansiell kontrakt. Herudover kan der opstå afviklingsrisici i forbindelse med indgåelse og afvikling af finansielle kontrakter, idet udveksling af hovedstole i forskellige valutaer ikke nødvendigvis sker på samme tid, eller at værdipapirer ikke modtages samtidig med betaling herfor.

Banken har i sin kreditpolitik regler for håndtering af modpartsrisiko. Brugen af afledte finansielle kontrakter er underlagt de almindelige bevillingsregler og kreditpolitik. Banken indgår desuden CSA-aftaler i forbindelse med indgåede ISDA-aftaler med finansielle modparter. De indgåede CSA-aftaler er med til at reducere kreditrisici for enten banken eller for finansielle modparter i relation til indgåede afledte finansielle instrumenter. Om det er banken eller den finansielle modpart, der opnår risikoafdækningen, er afhængig af markedsværdien på de pågældende afledte finansielle instrumenter.

Der er desuden indgået nettingaftaler med ikke-finansielle modparter med henblik på at reducere kreditrisikoen i relation til modpartsrisikoen.

I bankens bevillingsproces og i den almindelige kreditovervågning tages der højde for disse finansielle kontakter, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten. Banken foretager ikke risikoafdækning med kreditderivater (CDS'er) og har således hverken købt eller solgt risikoafdækningen indenfor nogen produktgrupper.

Banken anvender markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274. Ved metoden indgår hovedstolene af samtlige finansielle kontrakter, hvortil lægges summen af alle positive markedsværdier, hvorimod negative markedsværdier alene modregnes i forbindelse med nettingaftaler.

For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

1000 Dkr.	Positiv dagsværdi af finansielle kontrakter	Den samlede eksponeringsværdi af modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden før risikovægtning
Modpart med risikovægt 0 %	135	0
Modpart med risikovægt 20 %	0	0
Modpart med risikovægt 35 %	523	523
Modpart med risikovægt 50 %	77.771	77.771
Modpart med risikovægt 75 %	6.190	6.190
Modpart med risikovægt 100 %	57.651	57.651
Modpart med risikovægt 150 %	0	
I alt	142.270	142.135

I forbindelse med bankens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen udover, hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8 %.

Kreditværdijusteringsrisikoen afspejler den aktuelle markedsværdi af modpartens kreditrisiko og beregnes på alle OTC-derivater, hvor modparten er finansielle kunder.

CVA risiko (kreditværdijusteringsrisiko)

1000 Dkr.	Risikoeksponering	8 % kapitalkrav
Kreditværdijusteringsrisiko	32	3

8. Markedsrisiko

Ved markedsrisiko forstås risikoen for, at markedsværdien af aktiver og passiver ændrer sig forårsaget af ændringer i markedsforskel. Banken henregner følgende typer af risici til markedsrisikoområdet: renterisici, valutarisici, aktierisici og andre risici på afledte finansielle instrumenter. Danske Andelskassers Bank påtager sig positioner dels gennem handel med kunder og finansielle modparter og dels ved placeringer som led i den løbende likviditetsstyring.

Herudover har banken en beholdning af såvel noterede som unoterede anlægsaktier i finansielle virksomheder, med hvem banken har et forretningsmæssigt samarbejde, og hvor banken har et strategisk mål med investeringen. For nærmere beskrivelse af værdiansættelsen, dagsværdihierarkier og følsomheder vedrørende disse aktier henvises til årsrapporten 2017, note 32 og 36.

Banken vil typisk løbende have åbne positioner i rente-, valuta- og aktieprodukter, hvor renterisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i markedsrenterne, valutarisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i valutakurserne, og aktierisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurserne.

Der henvises til årsrapportens noteoplysninger nr. 36 vedrørende renterisiko, valutarisiko, aktierisiko og følsomhedsanalyser.

8.1. Politik for markedsrisiko

Banken ønsker at blive opfattet som et full service-institut, der udfører næsten alle typer af markedsrisikobehæftede forretninger, som normalt forekommer i mindre til mellemstore pengeinstitutter. Bankens ønske som hovedregel at indgå forretninger med danske modparter.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede politikker og rammer for markedsrisici. Rammerne understøtter den overordnede risikovillighed og angiver de specifikke grænser for, hvor stor en risiko banken ønsker at påtage sig.

8.2. Styring, overvågning og rapportering af markedsrisiko

Den organisatoriske ansvarsfordeling på markedsrisikoområdet, for så vidt angår risikotagning, afvikling, kontrol og rapportering, er fastlagt i retningslinjerne fra bestyrelsen til direktionen og videregivne beføjelser. Retningslinjerne hviler på et princip om at skabe en klar organisatorisk ansvarsfordeling med den nødvendige og tilstrækkelige funktionsadskillelse, som sikrer en valid ledelsesrapportering, således at bestyrelsen til stadighed er opdateret om bankens væsentlige markedsrisici.

Bestyrelsen informeres en gang om måneden om bankens overordnede markedsrisiko, herunder i hvilket omfang de fastsatte grænser på markedsrisikoområdet er udnyttet såvel aktuelt som over tid, herunder om der har været overskridelse af grænserne.

8.3. Kapitalkrav markedsrisiko

Banken anvender standardmetoden i CRR ved opgørelse af kapitalkravet i handelsbeholdningen.

1000 Dkr.	Risikovægtede eksponeringer	8 % kapitalkrav
Gældsinstrumenter	477.896	38.232
Aktier	26.682	2.135
Vautakursrisiko	0	0
Risikovægtede eksponeringer i alt	504.578	40.367

9. Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for, at bankens betalingsforpligtelser på grund af et utilstrækkeligt likviditetsberedskab ikke kan honoreres. Desuden er der risiko for tab i tilfælde af, at bankens fundingomkostninger stiger uforholdsmæssigt meget. Målet med bankens likviditetsstyring er således at sikre tilstrækkelig kort- og langfristet likviditet til rettidig honorering af bankens betalingsforpligtelser til rimelige finansieringsomkostninger.

9.1. Likviditetspolitik

Bankens ledelse har vedtaget en likviditetspolitik, der fastsætter bankens overordnede risikoprofil for likviditetsrisiko og fundingstruktur samt den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling på likviditetsområdet med henblik på at understøtte bankens forretningsmodel.

Det er bankens overordnede målsætning at have en likviditetsmæssig opfyldelse af LCR-nøgletallet på 120 % gældende for 2017. Pr. 1. januar 2018 stiger målsætningen til 125 %.

9.2. Styring, overvågning og rapportering

Den organisatoriske ansvarsfordeling på likviditetsområdet, for så vidt angår risikotagning, afvikling, kontrol og rapportering, fastlægges i retningslinjerne fra bestyrelsen til direktionen. Retningslinjerne hviler på et princip om at skabe en klar organisatorisk ansvarsfordeling med den nødvendige og tilstrækkelige funktionsadskillelse, som sikrer en valid ledelsesrapportering, sådan at bestyrelsen til stadighed er opdateret om bankens væsentligste likviditetsrisici.

Bestyrelsen modtager rapporteringer månedligt. Rapporteringen udarbejdes af økonomiafdelingen og/eller anden uafhængig enhed og ledsages af en konklusion om, hvorvidt likviditetspolitikken er overholdt, herunder om der har været overskridelse af grænserne.

10. Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som skader bankens image eller indtjening.

Danske Andelskassers Bank er særligt eksponeret mod dele af Danmark, der har oplevet en begrænset vækst de seneste år, og hvor det må vurderes, at væksten alene vil tiltage langsomt i de kommende år. Det er den del af Danmark, banken har opereret i siden bankens begyndelse, og det er et bevidst valg fortsat at have bankens primære fokus her. Banken er sig bevidst, at der er særlige risici knyttet hertil.

Banken styrer forretningsrisiko i overensstemmelse med styring og rapportering af operationel risiko, jævnfør nedenstående.

11. Operationel risiko

Ved operationel risiko forstås risikoen for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive juridiske risici.

11.1 Politik for operationel risiko

Bestyrelsen har i sin politik for operationelle risici fastlagt bankens overordnede risikoprofil for operationelle risici med henblik på at minimere tab og på at understøtte bankens forretningsmodel.

11.2 Styring, overvågning og rapportering af operationelle risici

Operationelle risici og tab som følge heraf kan begrænses, men ikke fjernes. Bankens operationelle risici skal begrænses under hensyntagen til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Den fastlagte politik for operationelle risici er præciseret i bestyrelsens retningslinjer til direktionen, ligesom de nærmere retningslinjer er fastlagt i forretningsgangen for operationelle risici.

For at holde bankens operationelle risici på et acceptabelt niveau skal der være en klar organisatorisk ansvarsfordeling med den nødvendige og tilstrækkelige funktionsadskillelse.

Indberetning samt opsamling og opgørelse af operationelle hændelser, der har eller kan medføre tab, sker ved en eller flere udpeget(de) organisatorisk(e) enhed(er), der udpeges af direktionen. Denne/disse enhed(er) er endvidere ansvarlige for, at der sker betryggende afrapportering på området.

11.3. Kapitalkrav operationel risiko

Banken anvender basisindikator metoden til at opgøre solvensbehovet til den operationelle risiko.

1000 Dkr.	Risiko-eksponering	8 % kapitalkrav
Operationel risiko	1.078.716	86.297

12 . Gearingsrisici

Overdreven gearing udsætter banken for tab, hvis der indtræffer pludseligt ændrede markedsforhold og overdrevne prisfald på aktiver. Overdreven gearing kan i sig selv forstærke sådanne markedsforhold, hvis flere institutter samtidig har behov for at nedbringe en høj gearing.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat et lovkrav om en maksimal gearingsgrad, men beslutningen om en sådan afventes i EU-regi. Foreløbigt er der udmeldt et indikativt gearingskrav på 7 procentpoint, svarende til en maksimal gearing på ca. 14 gange kernekapitalen.

12.1 Politik for gearingsrisici

Ved gearingsrisiko forstås et simpelt ikke-risikobaseret gearingskrav, der skal være bagstopper for bankens bruttoeksponering og skal supplere CRR-forordningens øvrige kapitalkrav, 8 % kravet og kravet til det tilstrækkelige kapitalgrundlag og individuelle solvensbehov.

Ved overdreven gearing forstås bankens sårbarhed som følge af gearing eller mulig gearing, som kan kræve uforudsete korrigerende foranstaltninger i bankens forretningsmodel, herunder nødsalg af aktiver, som vil kunne medføre tab eller justeringer i værdien af dets resterende aktiver.

Bestyrelsen har fastlagt, at et passende gearingsmål er på minimum 7 procentpoint, svarende til den udmeldte indikative gearingsgrad.

12.2 Styring, overvågning og rapportering af gearingsgraden

Direktionen er ansvarlig for at følge udviklingen i bankens gearingsgrad og rapporterer kvartalsvis til bestyrelsen om udviklingen i gearingsgraden.

12.3 Oplysning om gearingsgrad

Pr. 31. december 2017 er gearingsgraden beregnet således:

	1000 Dkr.	Gearingsgrad
Samlede eksponeringer til beregning	13.027.908	
Kernekapital med overgangsordning	1.358.822	10,4%
Kernekapital med fuld indfasning af CRR	1.358.822	10,4%

13. Behæftede aktiver

Danske Andelskassers Bank deltager i OTC-markedet i forbindelse med risikoafdækning af såvel egne som kunders positioner, hvor der foretages CSA-sikkerhedsstillelser. Desuden har banken sikrede transaktioner med finansielle modparter.

Oplysninger om bankens behæftede og ubehæftede aktiver:

1000 Dkr.	Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
Aktieinstrumenter	0	0	400.891	0
Gældsinstrumenter	321.444	321.444	2.327.965	2.327.965
Andre aktiver	69.017	0	7.689.790	0
I alt	390.461	321.444	10.418.646	2.327.965

Oplysninger om modtaget sikkerhedsstillelse, som er behæftet eller potentielt kan behæftes:

1000 Dkr.	Dagsværdi af modtagne sikkerheder eller egne udstedte gældsværdipapirer	Dagsværdi af modtagne sikkerheder eller egne udstedte gældsværdipapirer, som kan behæftes
Aktieinstrumenter	0	0
Gældsinstrumenter	0	0
Andre aktiver	0	0
Egne gældsinstrumenter, der er udstedt, bortset fra egne covered bonds og ABS'er	0	0
Modtaget i alt	0	0
Egne gældsinstrumenter, der er udstedt, bortset fra egne covered bonds og ABS'er	0	0

Oplysninger om behæftede aktiver/modtaget sikkerhedsstillelse og tilknyttede forpligtelser:

1000 Dkr.	Modsvarende forpligtelser, eventualforpligtelser eller ubelånte værdipapirer	Aktiver, modtagne sikkerheder og egne udstedte gældsværdipapirer, bortset fra dækkede obligationer og behæftede værdipapirer med sikkerhed i aktiver
Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	185.920	0

14. Ledelsessystemer

Bankens bestyrelsesmedlemmer besidder ud over ledelsesposter i banken et antal øvrige ledelsesposter. Disse fremgår af årsrapporten 2017, side 26-29.

I overensstemmelse med den finansielle lovgivning vurderer bestyrelsens nomineringsudvalg løbende og mindst en gang årligt, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om bankens risici til at sikre en forsvarlig drift af banken. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater varetages af nomineringsudvalget, hvis opgaver er beskrevet på bankens hjemmeside samt i årsrapporten 2017 på side 25.

Bankens bestyrelse og nomineringsudvalg har i medfør af FIL § 70, stk. 1. nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at banken ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskelle i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder. Oplysninger om mangfoldighed er beskrevet i årsrapporten 2017 på side 22.

Banken har i medfør af FIL § 80 b, stk. 1., nedsat et risikoudvalg. Der har i 2017 været afholdt 7 møder. Risikoudvalgets opgaver er beskrevet på bankens hjemmeside samt i årsrapporten 2017 på side 19.

15. Aflønningspolitik

15.1. Lønpolitik mv.

For oplysninger om lønpolitik og vederlagsudvalg henvises til hjemmesiden.

15.2. Kvantitative oplysninger om aflønning og fordeling af lønsum

Der henvises til årsrapporten 2017 note 9.

16. Risikoerklæring og underskrift

Det er bestyrelsens vurdering, at Danske Andelskassers Banks risikostyring overholder de gældende regler og standarder, er passende og effektive og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til bankens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at beskrivelsen af Danske Andelskassers Banks overordnede risikoprofil i tilknytning til bankens forretningsstrategi, forretningsmodel og nøgletal giver et retvisende billede af bankens risikostyring, herunder af den vedtagne risikoprofil og risikovillighed.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel og strategi samt materiale og rapporter forelagt for bestyrelsen af direktionen, intern revision, den risikoansvarlige og complianceansvarlige, samt på grundlag af eventuelt yderligere indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

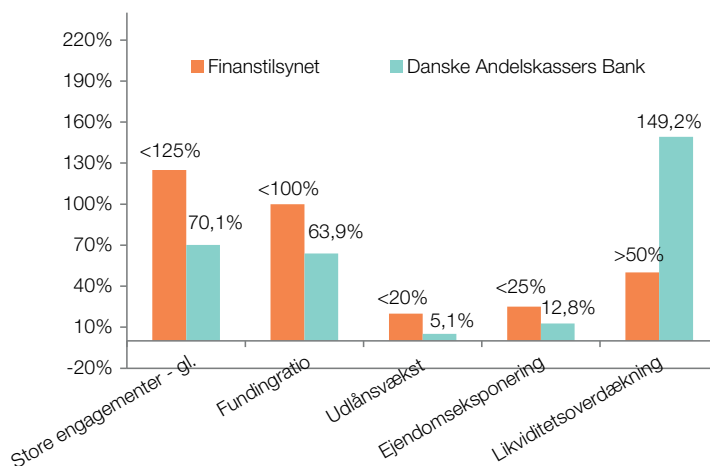
Bestyrelsens gennemgang af forretningsmodel og politikker viser at de overordnede krav på de enkelte risikoområder på en hensigtsmæssig måde er afspejlet i politikker og specificerede grænser; en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser; at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder. De af bestyrelsen givne politikker og specificerede grænser vurderes ligeledes at være udformet på en sådan måde, at de er gennemsigtige og kontrollerbare.

Danske Andelskassers Banks forretningsstrategi er baseret på bankens vision og værdigrundlag om at være en stærk, attraktiv og den foretrukne samarbejdspartner for private og små og mellemstore erhvervsvirksomheder inden for sit lokalområde. For at kunne dække alle kunders almindelige behov for finansielle forretninger og fungere som full-service pengeinstitut samarbejder banken med en række partnere om blandt andet realkredit-, investerings-, pensions- og forsikringsprodukter.

Danske Andelskassers Bank ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen. Det er bankens målsætning, at den kapitalmæssige overdækning i forhold til det individuelt opgjorte kapitalkrav og solvensbehov skal udgøre mindst 2 %.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikoeksponering styres via fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten.

Nedenstående tabel viser de maksimale tilladte grænseværdier samt bankens aktuelle tal.

Målepunktet for store eksponeringer ændres pr. 1. januar 2018, hvor pejlemærket for de 20 største eksponeringer er fastsat til 175 % af den egentlige kernekapital. Ligeledes har Finanstilsynet fastlagt, at likviditetspejlemærket ændres med virkning fra 30.6.2018, således at det nuværende pejlemærke for likviditetsoverdækning efter Lov om Finansiell Virksomhed § 152 fremover bliver et likviditetspejlemærke, som skal angive evnen til at klare et 3 måneders likviditetsstress under LCR. Der henvises i øvrigt til årsrapporten for 2017 side 16.

Der anvendes væsentlige ressourcer til løbende at sikre en tilstrækkelig risikorapportering, herunder opfølgning på lovgivnings- og ledelsesmæssige risikorammer.

Rapporteringen til bankens ledelse og øvrige relevante interessenter foretages efter faste retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering på alle de væsentligste risikoområder.

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt risikorapporten 2017.

Fremlagt og godkendt på bestyrelsesmødet den 28. februar 2018.

Bestyrelsen

Anders Howalt-Hestbech

Klaus Moltesen Ravn

Bent Andersen

Heine Bach

Britta Rytter Eriksen

Anette Holstein

Tommy Skov Kristensen

Lona Elisabeth Linding

Michael Vilhelm Nielsen

Poul Weber

Bilag A. Henvisninger vedrørende oplysningsforpligtelser

Emne	Henvisning
Kapitalgrundlagsopgørelsen	Årsrapport 2017 note 28
Kreditrisiko	Årsrapport 2017 note 35
Definition af misligholdte og værdiforringede ordringer samt beskrivelse af anvendte metoder til fastsættelse af værdireguleringer	Årsrapport 2017 note 1
Krediteksponeringer og sikkerheder	Årsrapport 2017 note 35
Markedsrisiko	Årsrapport 2017 note 36
Oplysninger vedrørende ledelsespøster	Årsrapport 2017, side 26 - 29
Oplysninger om mangfoldighed i bestyrelsen	Årsrapport 2017 side 22 - 23
Oplysninger vedrørende bestyrelsens kompetencekrav	www.investor.andelskassen.dk Årsrapport 2017, side 23
Oplysninger vedrørende aflønningspolitik	www.investor.andelskassen.dk
Oplysninger om risikoudvalg	www.investor.andelskassen.dk Årsrapport 2017 side 19
Hovedegenskaber vedrørende bankens udstedte kapitalinstrumenter	Årsrapport 2017 note 27
Anvendelsesområde – datterselskaber	Årsrapport 2017 note 18
Beskrivelse hybride kernekapitalinstrumenter	Årsrapport 2017 note 27
Kvantitative oplysninger om aflønninger og fordeling af lønsum	Årsrapport 2017 note 9

Bilag B. Oplysningsforpligtelser jf. CRR som ikke er relevante for Danske Andelskassers Bank

CRR artikel	Emne
449	Sicurerisikeringer
452	IRB metoder kreditrisiko
454	Avanceret metode operationel risiko
455	Interne modeller for markedsrisiko

Bilag C. Supplerende oplysninger om gearingsgraden

Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsrelevante eksponeringer - oversigt

		Beløb
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	10.795.161
2	Justering for enheder, der er konsolideret med henblik på regnskabsførelse, men som ikke er omfattet af den lovbestemte konsolideringsramme	0
3	(Justering for omsætningsaktiver, der er opført på balancen i henhold til de gældende regnskabsregler, men er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429 stk. 13, i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
4	Justering for afledte finansielle instrumenter	
5	Justering for værdipapirfinansieringstransaktioner (SFT'er)	
6	Justering for ikke-balanceførte poster (dvs. konvertering af ikke-balanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)	2.292.935
EU-6a	(justering for koncerninterne eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429 stk. 7 i forordning (EU) nr. 575/2013)	
EU-6b	(Justering for eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429 stk. 14 i forordning (EU) 575/2013)	
7	Andre justeringer	
8	Samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	13.088.096

Oplysning om gearingsgrad

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer jf. CRR
Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)		
1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	10.652.891
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	-72.587
3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	10.580.304
Derivateksponeringer		
4	Genanskaffelsesomkostninger i forbindelse med alle derivattransaktioner (dvs. fratrukket godkendt variationsmargen modtaget kontant)	142270
5	Tillægsbeløb for potentiel fremtidig eksponering i forbindelse med alle derivattransaktioner (markedsværdimetoden)	12399
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	
6	Gross-up for sikkerhedsstillelse i forbindelse med derivatkontrakter, hvis fratrukket i de balanceførte aktiver i henhold til de gældende regnskabsregler	
7	(Fradrag af aktiver i form af fordringer for variationsmargen udbetalt kontant i forbindelse med derivattransaktioner)	
8	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede handelseksponeringer)	
9	Justeret faktisk notionel værdi af solgte kreditderivater	
10	(Justerede faktiske notionelle værdijusteringer og fradrag af tillæg for solgte kreditderivater)	
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	154669
SFT-eksponeringer		
12	Bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er (uden netting), efter justering for regnskabsmæssige transaktioner vedrørende salg	
13	(kontantgæld og kontantfordringer (nettede beløb) hidrørende fra bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er)	
14	Eksponering mod modpartskreditrisiko for SFT-aktiver	

EU-14a	Undtagelse for SFT'er: Eksponering mod modpartskreditrisiko jf. artikel 429b stk. 4 og artikel 222 i forordning (EU) nr. 575/2013	
15	Eksponeringer i forbindelse med agenttransaktioner	
EU-15a	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearet SFT-eksponering)	
16	Samlede eksponeringer mod værdipapirfinansieringstransaktioner (summen af række 12-15a)	
Andre ikke-balanceførte eksponeringer		
17	Ikke-balanceførte eksponeringer til den notionelle bruttoværdi	5.487.606
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	-3.194.671
19	Andre ikke-balanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	2.292.935
(Balanceførte og ikke-balanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429 stk. 7 og 14 i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)		
EU-19a	(Balanceførte og ikke-balanceførte koncerninterne eksponeringer (individuelt grundlag), som i overensstemmelse med artikel 429 stk. 7 i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	
EU-19b	(Balanceførte og ikke-balanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429 stk. 14 i forordning (EU) 575/2013 ikke er medregnet)	
Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål		
20	Kernekapital	1.358.822
21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	13.027.908
Gearingsgrad		
22	Gearingsgrad	10,4%
Valg af overgangsordninger og beløbsangivelse af omsætningsposter, der ikke længere indregnes		
EU-23	Valg af overgangsordninger for definition af kapitalmålet	
EU-24	Omsætningsposter, som i henhold til artikel 429 stk. 11 i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke længere indregnes	

Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer jf. CRR
EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer), nemlig:	10.652.891
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	2.788.392
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen	7.864.499
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	871.247
EU-6	Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der ikke behandles som stater	0
EU-7	Institutter	257.501
EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	979.075
EU-9	Detaileksponeringer	2.735.978
EU-10	Selskaber	2.469.646
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	321.452
EU-12	Ander eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	229.600